

Reg. č. projektu: CZ 1.04/ 4.1.00/A3.00004

Použití základních registrů

Pracovní sešit

Materiál vznikl v rámci řešení projektu „**Vzdělávání v oblasti základních registrů a dalších kmenových projektů eGovernmentu**“, registrační číslo projektu: CZ 1.04/ 4.1.00/A3.00004, který je financován z prostředků Evropského sociálního fondu ČR, Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost

Zpracovatel – Institut pro veřejnou správu Praha

Praha, červen 2014

OBSAH PRACOVNÍHO SEŠITU

ÚKOL

- Úvodní úkol

DEFINICE POJMŮ

PŘÍKLAD FUNGOVÁNÍ ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ

LEGISLATIVNÍ ZDROJE

UŽITEČNÉ WEBOVÉ STRÁNKY

ZPĚTNÁ VAZBA

- Kontrolní otázky
- Závěrečný test

POZNÁMKY

Definice pojmů

Agenda v působnosti ústředního správního orgánu (USU) je definována konkrétním právním předpisem, který upravuje způsob výkonu konkrétního úseku působnosti. Agendu vykonávají orgány veřejné moci (OVM) určené tímto zákonem.

Agenda je obecně souhrn činností, výkon vymezeného okruhu vzájemně souvisejících činností v rámci působnosti orgánu veřejné moci. Agenda je vykonávána jako souhrn činností. Pro každou činnost je definovaný rozsah oprávnění úřední osoby k přístupu k referenčním údajům v základních registrech nebo k údajům v agendových informačních systémech.

AIFO, agendový identifikátor fyzické osoby podle § 9 zákona o základních registrech. AIFO je unikátním identifikátorem konkrétního obyvatele v rámci agendy. AIFO je různé pro stejného obyvatele v různých agendách. Z AIFO nelze odvodit zdrojový identifikátor fyzické osoby (ZIFO) ani jiné osobní údaje o fyzické osobě, které byl přiřazen v ORG.

AIS, agendový informační systém, je informační systém veřejné správy, který slouží k výkonu jedné nebo více agend.

AIS editační je agendový informační systém, který referenční údaje v základních registrech. Editorem takového AIS je orgán veřejné moci, který je v rámci některé z agend editorem referenčního údaje. Například pro registr obyvatel je editačním AIS informační systém evidence obyvatel (ISEO).

AIS čtenářský je agendový informační systém, který nemění údaje v základních registrech. Mezi velké čtenářské AIS patří např. Integrovaný informační systém České správy sociálního zabezpečení nebo Centrální registr řidičů.

AIS spolupublikující je agendový informační systém, který ve vazbě na některý ze základních registrů, (spolu)publikuje údaje, které se k referenčním údajům načteným ze základních registrů připojují.

CRŘ, centrální registr řidičů, agendový informační systém využívající referenční údaje ze základních registrů a ze spolupublikujícího systému.

Czech POINT, Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál, je kontaktní místo veřejné správy.

ČSÚ, Český statistický úřad

ČUZK, Český úřad zeměměřický a katastrální

ISDS, informační systém datových schránek, je informační systém veřejné správy, který obsahuje informace o datových schránkách a jejich uživatelích.

ISZR, informační systém základních registrů poskytuje služby, které zajišťují vazby mezi jednotlivými základními registry; mezi základními registry a agendovými informačními systémy a mezi agendovými informačními systémy navzájem.

Ohlašovatel agendy je ústřední správní orgán (USU), v jehož působnosti je agenda a který provádí její ohlášení ve smyslu zákona o základních registrech.

ORG je informační systém zajišťující ochranu osobních identifikátorů uložených v základních registrech. Správcem i provozovatelem ORG je Úřad pro ochranu osobních údajů.

OVM, orgán veřejné moci, je státní orgán, územní samosprávný celek a fyzická nebo právnická osoba, byla-li jí svěřena působnost v oblasti veřejné správy, v souladu s definicí v zákoně 111/2009 Sb. o základních registrech.

Působnost v agendě, působnost ústředního správního orgánu je dána zejména zákonem č. 2/1969 Sb., kompetenční zákon, který komplexně definuje povinnosti tohoto úřadu.

Referenční údaj je údaj vedený v základním registru, který je jako referenční údaj označen (viz § 2 písm. b) zákona o základních registrech). Definuje aktuální právně platnou hodnotu příslušného údaje. Pokud není referenční údaj zpochybněn, je považován za správný a jednotlivé orgány veřejné moci mají povinnost jeho hodnotu využívat při své práci.

ROB, základní registr obyvatel.

ROS, základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci.

RPP, základní registr agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností.

RUIAN, základní registr územní identifikace adres a nemovitostí.

Role znamená souhrn oprávnění konkrétního úředníka přistupovat či měnit referenční údaje v jednotlivých základních registrech či agendových informačních systémech.

SZR je Správa základních registrů, zřízená zákonem č. 111/2009 Sb. k 1. 1. 2010.

USU, ústřední správní úřad nebo jiný správní úřad s celostátní působností, který ohlašuje agendy ve své působnosti.

ZIFO, zdrojový identifikátor fyzické osoby je neveřejným identifikátorem, ze kterého nelze odvodit osobní ani jiné údaje fyzické osoby, které byl přiřazen v ORG.

PŘÍKLAD FUNGOVÁNÍ ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ

PRINCIP ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ

Schéma systému základních registrů

Gestoři systému základních registrů:

Gestoři správnosti referenčních údajů: MV, ČSÚ, ČUZK

Gestor ochrany osobních údajů v základních registrech (násobná digitální identita): ÚOOÚ

Gestor zajištění ochrany a bezpečnosti vnějšího rozhraní systému základních registrů a provozu: SZR

ZR jsou centrální informační systém, který v sobě sdružuje a udržuje **aktuální a platné REF**. Jedná se o jednotný zdroj dat pro celou veřejnou správu. Jeden zdroj dat, který mají všichni při své činnosti využívat, pokud daná data – REF potřebují ke své práci.

REF se do ZR dostávají pomocí AIS. Do AIS jsou údaje zapisovány tzv. editory- úředníky, kteří vykonávají agendu na základě požadavku občana na základě platné legislativy, která je řádně ohlášena v RPP.

Příklad:

Změna křestního jména

Občan přichází na úřad – matriku. Úřednice provede nezbytné úkony dané agendy, jako např. **vydá nový rodný list**. A provede zápis o změna jména/jmen – prostřednictvím formuláře v CzP@ - tento zápis provádí fakticky do Informačního systému evidence obyvatel (ISEO) a z ISEO se daný údaj o změně křestního jména dostane automatizovanými procesy do ROB. Kdo by chtěl využít údaje o daném občanu, dostane pouze aktuální REF. Neuvidí, jak se jmenoval před změnou. Tento údaje je vidět pouze v ISEO.

Na tomto příkladě je tedy zcela jasně vidět, jak ZR fungují. V ZR je nezbytné minimum údajů potřebných k identifikaci subjektu – občana, právnické osoby, budovy. Jakékoliv další rozšiřující údaje nebo jejich historický vývoj je vždy zapsán pouze v Tzv. editačních AIS – ISEO, ISDS, Katastr nemovitostí, informační systém občanských průkazů.

ZR byly budovány jako jednotný centrální zdroj dat pro celou veřejnou správu. Za tyto data nese odpovědnost stát. Přenesla se tak povinnost z úředníka na stát. REF jsou právně závazná, pokud je v REF chyba, mají pouze informativní charakter.

Úředník má povinnost REF využívat v rámci své působnosti. REF může využívat prostřednictvím tzv. čtenářských AIS – existují 3 varianty

1. CzP@
2. ISDS
3. vlastní AIS úřadu

Prostřednictvím jakékoliv z těchto cest úředník má využívat REF.

POZOR! úředník se nikdy nedostane přímo do ZR, přistupuje vždy prostřednictvím nějakého AIS.

§ 5 odst. 3 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech

„Orgán veřejné moci získává údaje vedené v základním registru nebo je do něj zapisuje výhradně prostřednictvím agendového informačního systému; jeho přístup k údajům je zajišťován službou informačního systému základních registrů.“

LEGISLATIVNÍ ZDROJE

Legislativa oblasti informační bezpečnosti v ČR

- zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech
- zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy

- zákon č. 300/ 2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů
- zákon č. 500/ 2004 Sb., správní řád
- zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu
- zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů
- zákon č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony (celkem 193) v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech
- zákon č. 142/2012 Sb., o změně některých zákonů (celkem 29) v souvislosti se zavedením základních registrů

UŽITEČNÉ WEBOVÉ STRÁNKY

Internet může být zdrojem užitečných informací, a to také pro výkon státní správy. Proto přinášíme **několik dobrých tipů, kde lze také čerpat potřebné informace (ve vztahu k obsahu kurzu):**

SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ

<http://www.szrcr.cz>

- popis jednotlivých registrů
- metodické pomůcky pro úřady
- nejčastěji kladené otázky
- plná znění zákonů
- stanoviska

MINISTERSTVO VNITRA

<http://www.mvcr.cz/zakladni-registry.aspx>

- filosofie základních registrů
- historie realizace
- základní informace

<http://portal.gov.cz>

- formuláře žádostí o výpis ze základních registrů prostřednictvím CzechPOINT@home

KONTROLNÍ OTÁZKY

1. K čemu slouží základní registry?

2. Kdo všechno je může využívat?

3. Kolik je základních registrů a jak se nazývají?

4. Kde se berou data v základních registrech?

5. Jaké má povinnosti editor?

6. Jak se úřad musí připojovat k základním registrům?

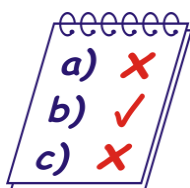
7. Co je to agendový informační systém?

8. Jaké má povinnosti čtenář (v souvislosti se základními registry)?

9. Kdy má čtenář využívat údaje ze základních registrů?

10. Co je to ztotožnění?

3. TEST

Zaškrtněte správnou odpověď. Ke každé testové otázce Vám nabízíme čtyři varianty odpovědi, z nichž je vždy pouze jedna správná.

1. Úřední osoba ze zákona č. 111/2009 Sb. nesmí:

- Využívat data ze základních registrů
- Ohlašovat zjištěný nesoulad mezi referenčními a zjištěnými údaji editorovi údajů
- V případě pochybností o správnosti referenčních údajů uvědomit editora údajů
- Požadovat údaje obsažené v základních registrech po subjektu údajů

- 2. Přístupovým bodem k referenčním údajům v základních registrech není:**
- datová schránka
 - e-mailová schránka
 - CzechPoint
 - Agendový informační systém
- 3. Referenční údaje ze základních registrů získá úřední osoba:**
- Kdykoliv požádá
 - Na základě zákonného oprávnění
 - Na základě přístupu k datové schránce
 - Na základě přístupu k CzechPoint@office
- 4. Základním registrem ve smyslu zákona č. 111/2009 Sb. není:**
- Registru obyvatel - ROB,
 - Registru územní identifikace adres a nemovitosti RUIAN,
 - Registru práv a povinností - RPP
 - Centrálního registru řidičů – CRŘ
- 5. Referenční údaje nejsou údaje:**
- vyjmenované výčtem v zákoně č. 111/2009 Sb.,
 - údaje vedené v agendovém informačním systému.
 - údaje, jejichž správnost garantuje stát,
 - údaje vedené v základních registrech.
- 6. Agendou není:**
- přístup do základních registrů, který si určí orgán veřejné moci
 - nástrojem pro řízení přístupu uživatelů k údajům v jednotlivých registrech,
 - vždy vymezena konkrétním zákonem,
 - definována konkrétním právním předpisem.
- 7. Agendové informační systémy nemohou:**
- Referenční údaje editovat,
 - Referenční údaje měnit,
 - Referenční údaje číst,
 - Referenční údaje přidávat.

POZNÁMKY